

Opinia o programie nauczania

Nazwa programu: *To nasz świat. Fizyka*

*Program nauczania fizyki dla drugiego etapu edukacyjnego
(klasy VII–VIII szkoła podstawowa) zgodny z podstawą
programową obowiązującą od 1 września 2017 r.*

Autorzy: P. Nieżurawski, I. Szczepańska, M. Koprowska

Wydawnictwo: Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe

Autor opinii: Małgorzata Dzięcielska, nauczyciel dyplomowany

Opis zawartości programu *To nasz świat. Fizyka*

Program zawiera:

1. Ogólne cele edukacyjne,
2. Ramowy rozkład materiału,
3. Materiał nauczania i opis założonych osiągnięć ucznia,
4. Aspekty wychowawcze szczegółowych celów edukacyjnych,
5. Propozycje metod oceniania,
6. Procedury osiągnięcia celów.

Szczegółowa opinia na temat programu

Program *To nasz świat. Fizyka* zakłada realizację w wyczerpujący sposób celów zawartych w podstawie programowej przez rozwijanie myślenia oraz rozwijanie osobowości.

Cele kształcące zawierają między innymi: rozwijanie umiejętności logicznego rozumowania, rozróżniania przyczyn i skutków zdarzeń, rozwijanie umiejętności badawczych, ukazywanie powiązań wiedzy zdobytej na lekcjach z sytuacjami zachodzącymi w życiu codziennym oraz innymi dziedzinami wiedzy, kształcenie

umiejętności poszukiwania potrzebnych informacji w różnych źródłach, a także rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów.

Cele wychowawcze dotyczą między innymi: kształcenia pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego, wyrabiania systematyczności, pracowitości, wytrwałości i staranności, rozwijania umiejętności pracy w grupie, rozwijania umiejętności prowadzenia dyskusji i argumentowania oraz kształcenia umiejętności krytycznego odbierania pseudonaukowych informacji.

Ramowy rozkład materiału przedstawia podział głównych treści programowych między klasą VII i VIII oraz orientacyjną liczbę godzin potrzebnych na realizację poszczególnych działów. Materiał został tak rozplanowany, aby nauczyciel miał dodatkowe godziny na przeprowadzenie przez uczniów doświadczeń ujętych w Festiwalach Fizyki, dodatkowe lekcje ćwiczeniowe, utrwalanie omawianych treści bądź zrealizowanie materiału wykraczającego poza podstawę programową.

Treści nauczania i wymagania podzielone na klasy i działy przedstawiono w tabeli. Wymagania rozbito na: konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające. Materiał nauczania zawiera treści zgodne z treściami nauczania zamieszczonymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Realizacja treści podstawy programowej ujęta w taki sposób jest czytelna i przejrzysta, co ułatwi nauczycielowi tworzenie kryteriów na poszczególne oceny.

Ciekawym rozwiązaniem jest umieszczenie w osobnym rozdziale programu szczegółowych celów wychowawczych, między innymi takich jak: dbałość o ład na stanowisku pracy, staranność wykonywania pomiarów czy wykazywanie umiejętności pracy w grupie. Dostrzeżono, że również lekcje fizyki umożliwiają kształtowanie tych celów.

Autorzy zwracają uwagę, że zarówno odpowiedzi ustne, jak i prace pisemne powinny zawierać elementy o różnym poziomie trudności. Aby uzyskać dany stopień, uczeń powinien opanować wymagania na odpowiednim poziomie, a zakres procentowy takich wymagań zaproponowano w tabeli. Przedstawiono i opisano również trzy sposoby oceniania: tradycyjny, punktowy oraz opisowy.

Program kładzie nacisk na uwzględnianie możliwości i zainteresowań uczniów podczas realizacji celów edukacyjnych. Autorzy zwracają uwagę na fakt, że omawiane treści fizyczne powinny być jak najczęściej wzbogacone przykładami z życia codziennego, ponieważ interesujące przykłady rozbudzają naturalną ciekawość uczniów i rozwijają ich zainteresowania. Podkreślają również, że nauczyciel powinien stosować różnorodne metody nauczania, a najlepszym środkiem służącym osiągnięciu celów edukacyjnych na lekcjach fizyki jest przeprowadzanie doświadczeń. Dokładnie opisano też procedury osiągnięcia celów szczegółowych. Zaproponowano skuteczną i atrakcyjną formę pracy z uczniem – samodzielną lub w grupach, co pozwala na kształtowanie pożądanых nawyków.

Podsumowanie

Program jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Pozwala skutecznie rozwijać kluczowe kompetencje oraz przyczynia się do osiągnięcia celów takich, jak: rozbudzanie zainteresowania zjawiskami otaczającego świata; kształtowanie ciekawości poznawczej, przejawiającej się jako formułowanie pytań i szukanie odpowiedzi z wykorzystaniem metodologii badawczej; wyrabianie nawyku poszerzania wiedzy, korzystania z materiałów źródłowych i bezpiecznego eksperymentowania; kształtowanie umiejętności pracy w grupie.

Dużym plusem programu *To nasz świat. Fizyka* jest jego skorelowanie z programem *Matematyka z plusem*, ponieważ poziom wiedzy uczniów z algebry w klasie siódmej szkoły podstawowej nie pozwala jeszcze w pełni na wykorzystywanie wzorów do nauki fizyki na tym poziomie. Cenną pomocą dla nauczycieli jest fakt, że do programu *To nasz świat. Fizyka* wydawane są podręczniki, zeszyty ćwiczeń i podręczniki w wersji elektronicznej. Nauczyciele mogą także korzystać z *Kompozytora kart pracy i sprawdzianów* oraz innych publikacji i pomocy dydaktycznych przydatnych w pracy z uczniami.

Małgorzata Dzięcielska, nauczyciel dyplomowany

Pruszków, 22 maja 2023 r.